

1 četvrtak, 20.05.2004.

2 [Statusna konferencija]

3 [Otvorena sjednica]

4 [Optuženik je ušao u sudnicu]

5 ... Početak u 15.07h

6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.

7 Međunarodni krivični Sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.

8 Izvolite sjesti.

9 SUDAC MARTIN-CANIVELL: [simultani prijevod] Dobar dan, dame i gospodo.

10 Ovdje smo zbog još jedne statusne konferencije u predmetu gospodina Martića.

11 Molim gospođu tajnicu da najavi predmet.

12 TAJNICA: [simultani prijevod] Predmet IT-95-11-PT, *Tužilac protiv Milana*
13 *Martića.*

14 SUDAC MARTIN-CANIVELL: [simultani prijevod] Molim da se strane
15 predstave.

16 GĐA UERTZ-RETZLAFF: [simultani prijevod] Dobar dan, časni Sude. U ime
17 Tužilaštva Mark McKeon i Hildegard Uertz-Retzlaff, a s nama je takođe referent
18 za predmet.

19 SUDAC MARTIN-CANIVELL: [simultani prijevod] Hvala lijepo. Dobijam prevod
20 na francuskom, a radije bih to slijedio na engleskom.

21 A za Odbranu, molim?

22 G. MILOVANČEVIĆ: Dobar dan, časni Sude. Ja sam advokat Predrag
23 Milovančević, branilac... ja sam branilac optuženog gospodina Milana Martića. Sa
24 mnom je član tima Odbrane, moj mlađi kolega, asistent u timu Odbrane, advokat
25 Vuk Sekulić iz Beograda. /nerazgovijetno/

26 SUDAC MARTIN-CANIVELL: [simultani prijevod] Hvala lijepo. Sekulić, u
27 redu, hvala lijepo.

28 Gospodine Martić, da li razumijete sve što se govori ovdje u sudnici? Da
29 li možete to da pratite na jeziku koji potpuno razumijete?

30 OPTUŽENIK: Da.

1 SUDAC MARTIN-CANIVELL: [simultani prijevod] U redu, hvala. Izvolite
2 sjesti.

3 Dame i gospodo, imamo nekoliko problema kojima moramo da se pozabavimo.
4 Prije svega, Tužilaštvo je već podnijelo svoj pretpretresni podnesak na vrijeme,
5 7. maja. Sada treba da odredimo vrijeme za podnošenje pretpretresnog podneska od
6 strane Odbrane. Pretpostavljam, gospodine Milovančević, da ste Vi već shvatili
7 da treba na vrijeme da podnesete svoj podnesak u skladu sa rokom koji se odredi.

8 To ne bi trebalo da bude kasnije od tri sedmice u odnosu na prethodni
9 podnesak, međutim, ja bih želio da čujem šta Vi sugerirate. U principu, da li je
10 Vaš pretpretresni podnesak spreman za prvu polovinu septembra, dakle sljedećeg
11 septembra? Ja uzimam u obzir da ste Vi imali problema da nabavite izvjesna
12 dokumenta od hrvatske Vlade i drugih izvora, ali recite nam kakva je sad
13 situacija.

14 G. MILOVANČEVIĆ: Razumeo sam Vaše pitanje, časni Sude, i odgovoriću Vam
15 najkraće što mogu. Stav Odbrane u pogledu njene spremnosti da odgovori na
16 definitivnu pretpretresnu verziju tužiočevog podneska podnetu u skladu sa
17 pravilom 65ter(E) definisan je primenom Pravila o proceduri i dokazima i
18 primenom Statuta. Odgovor Odbrane u vezi sa poštovanjem rokova koji postoje i o
19 kojima treba da se izjasnim vezan je za tri bitna momenta. Ja ću Vam ih ukratko
20 - uz Vaše dopuštenje, časni Sude - izložiti.

21 Prvi momenat vezan je za primenu pravila, odnosno člana 21 Statuta,
22 hvala, koji predviđa minimalna jamstva u pogledu prava optuženog na odbranu

23
24
25
26
27
28
29
30

1 dakle, minimalna jamstva u pogledu vremena i u pogledu sredstava za pripremu
2 odbrane. Iz razloga koje sam već pomenuo na statusnoj konferenciji u januaru, a
3 koje ću ovom prilikom samo kratko ponoviti, Sekretarijat uporno insistira na
4 držanju ovog slučaja, slučaja optuženog gospodina Martića, u drugom nivou.

5 U situaciji kada je gospodin Martić optužen za učešće u takozvanom
6 udruženom zločinačkom poduhvatu, pri čemu Tužilaštvo u samoj optužnici navodi da
7 je on zauzimao leaderske pozicije u dugom periodu vremena, u periodu od 5 godina,
8 i pri čemu Tužilaštvo u optužnici navodi da je njegovo delovanje, delovanje na
9 području dve države, Hrvatske i Bosne i Hercegovine, bivše socijalističke
10 republike... bivših socijalističkih republika u bivšoj Jugoslaviji. Te, imajući
11 navod iz same optužnice da je delovanje gospodina Martića vezano za učešće
12 drugog, značajnog broja učesnika u tom takozvanom udruženom zločinačkom
13 poduhvatu, uzimajući... imajući pri tome u vidu i gospodina Miloševića čiji... obim
14 kog slučaja je dobro poznat ovom Veću i Odbrani, i imajući u vidu da je tom
15 optužnicom protiv gospodina Martića on optužen za zajedničko delovanje sa još
16 bar 11 optuženih protiv kojih je... su podignute optužnice pred ovim Tribunalom;
17 dakle, imajući u vidu sve te činjenice, Odbrana ne može da razume razloge koje
18 navode Sekretarijat da insistira da ovaj predmet pripada nivou složenosti koji
19 odgovara drugom nivou, u kome se predmet sada nalazi.

20 Direktna posledica toga je, časni Sude, je da je Odbrana primila
21 informaciju od Sekretarijata da zaključno sa februarom mesecom asistenti i
22 istražitelji više nemaju sredstava za rad, a da glavni branilac i njegov pravni
23 savetnik više nemaju sredstava zaključno sa martom mesecom ove godine. Dakle,
24 prva stvar i prvi momenat koji je bitan za dalji rad Odbrane, za dalje
25 postupanje Odbrane, kako rad na pripremi odgovora na *pre-trial brief* Tužilaštva,

26

27

28

29

30

1 tako i rad na daljem sprovođenju istrage koju sprovodi u ovome trenutku, odnosno
2 koju je sprovodio tim Odbrane gospodina Martića, dakle prvi momenat koji treba
3 rešiti jeste pitanje nivoa predmeta.

4 S obzirom da je tim Odbrane učinio sve napore, iscrpeo sva sredstva
5 obraćajući se Sekretarijatu, tim Odbrane se 29. aprila obratio urgentnim, hitnim
6 podneskom Sudskom veću, moleći i očekujući da se ovo pitanje reši, ovo pitanje
7 nivoa. Predmet ovog obima i ove složenosti jednostavno po logici stvari pripada
8 trećem nivou. Odbrani to izgleda upravo ovako kako Vam sada predočavam, časni
9 Sude. To bi bio prvi momenat. Odbrana očekuje da će Sudsko Veće razumeti potrebu
10 Odbrane gospodina Martića da može da nastavi sa radom. Polazi od normalnog
11 očekivanja da će Sudsko Veće dozvoliti timu Odbrane da dalje radi time što će
12 predmet, što će dati nalog sekretaru Sekretarijata da predmet razvrsta u treći
13 nivo, kome pripada.

14 Cela ova situacija pri tome vezana je za jednu okolnost koja je dobro
15 poznata Sudskom veću i Vama lično, časni Sude, a naime da je Odbrana prihvatila
16 da umesto Tužilaštva obavi veliki deo posla u preradi neselek... u obradi
17 neselekcionisanog materijala, da je na to potrošila 10 meseci, i da je pri tome
18 izuzetnim naporima za 10 meseci uradila posao za koji je Tužilaštvu po njihovim
19 rečima trebalo između 2 i 3 godine. Dakle, u ovome slučaju Odbrana ne može
20 uopšte biti u poziciji i da se razmišlja o tome da je neracionalno trošila
21 sredstva, da je rasipala snage i da je na bilo koji način propustila da vodi
22 računa o svojoj obavezi da valjano obavlja posao na najefikasniji način.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 U tome smislu tim Odbrane očekuje da će u pogledu ovog pitanja, pitanja nivoa,
2 dobiti podršku Sudskog veća. To je prva stvar koju sam želeo da Vam kažem.

3 Drugo pitanje koje je vezano za momenat odgovora i za vreme koje je
4 potrebno Odbrani da odgovori na definitivni pretpretresni podnesak Tužilaštva
5 vezano je za činjenicu da je Odbrana taj podnesak u kompletu primila 14. maja
6 ove godine. Podnesak ima 47 strana teksta i 3 aneksa: aneks A koji obrađuje
7 pitanja koja su nesporna među stranama, koji aneks obuhvata 3 strane, aneks B
8 koji sadrži listu svedoka koji će biti saslušani, predloženi i saslušani od
9 strane Tužilaštva, i taj aneks ima ukupno 122 strane, i aneks C koji sadrži
10 listu dokaza po pravilu 65ter koje Tužilaštvo namerava da izvede u toku suđenja,
11 koji aneks sadrži ukupno 219 strana, tako da suštinski, časni Sude, podnesak
12 Tužilaštva ima 391 stranu materijala ne računajući *appendix... appendix* sa popisom
13 izvora koji je priložen uz *pre-trial brief*, dakle pretpretresni podnesak
14 Tužilaštva koji ima 13 strana.

15 Valja naglasiti još jednu bitnu činjenicu. Tužilaštvo nam je uz svoj
16 pretpretresni podnesak dostavilo i veći broj CD-a koji sadrži materijale, dakle
17 pismene dokaze koje Tužilaštvo namerava da iznese, i u tom pogledu definitivni
18 pretpretresni podnesak Tužilaštva, dakle pretpretresni podnesak u skladu sa
19 pravilom 65ter(E), sadrži potpuno novih 1.640 strana materijala po pravilu
20 66(A)(ii) i potpuno novih - to u popisu materijala izričito stoji - 12.335
21 strana materijala u vidu pismenih dokaza koje Tužilaštvo namerava da izvede u
22 toku svog slučaja. Dakle, radi se o ukupnoj količini od nekih 13.900 strana
23 materijala, pisanog materijala, koji do ovoga trenutka Odbrani nije obelodanjen,
24 koji do ovog trenutka Odbrana nije pročitala, sa kojim Odbrana ima obavezu i
25 dužnost da se upozna, da bi uopšte bila u mogućnosti da odgovori u skladu sa

26

27

28

29

30

1 pravilom 65ter(F). To pravilo izričito predviđa da Odbrana mora da odgovori na
2 sve ove navode Tužilaštva iz svog... iz njihovog pretpretresnog podneska.

3 Valja imati u vidu da definitivni pretpretresni podnesak Tužilaštva ima
4 i dodatni materijal od trides... 13 video... CD videa... video CD-a, koji materijal
5 također Odbrana mora da pregleda, tako da je samo za čitanje ovog
6 novodostavljenog, novoobelodanjenog materijala po kriterijumima koje priznaje
7 Sekretarijat potrebno 1.300 sati, ako se uzme onaj gornji nivo koji se priznaje,
8 znači 10 strana za analizu na sat.

9 Sledeći momenat koji bi trebalo da, časni Sude, definiše vreme kada
10 Odbrana može da odgovori na ovaj definitivni pretpretresni podnesak vezan je za
11 pitanje obelodanjivanja od strane hrvatske Vlade. Mi smo to pitanje, uz Vaše
12 puno razumevanje, pokrenuli u januaru mesecu na statusnoj konferenciji. O tome
13 smo imali jedan sastanak sa Tužilaštvom i višim pravnim savetnikom u aprilu
14 mesecu ove godine. U pogledu tog materijala Odbrana je prihvatila Vašu sugestiju
15 i Vaš savet da nakon kraće pauze - a kako bi se dala mogućnost hrvatskoj Vladi,
16 novoizabranoj Vladi, da počne da radi - dakle, nakon kraće pauze Odbrana je
17 uputila četvrti podnesak hrvatskoj Vladi koji su oni primili u drugoj polovini
18 februara ove godine, u kome ih je upozorila na obavezu da... koju imaju prema
19 pravilima Tribunala, da o dostavi materijala stranama pred Sudom... u kome
20 pism...pismu ih je ponovo podsetila na sve materijale koje su do tada
21 traži...traženi, i u kome pismu im je ponovo zatraženo još nešto od dodatnog
22 materijala.

23 Do sada nikakvog odgovora, časni Sude, nemamo. Pri tome se rad Odbrane u
24 slučaju ovoga nivoa i ovakve vrste optuženja, a radi se o optužnici za učešće u
25 takozvanom udruženom zločinačkom poduhvatu, Odbrana uopšte ne može pripremiti
26 bez pribavljanja dokumenata koja su tražena od hrvatske Vlade. Toliko bih
27 zadržao Vašu pažnju na ovom pitanju.

28
29
30

1 Sledeći, treći i poslednji momenat koji bi mogao da definiše vreme kada
2 je Odbrana spremna da ispuni svoju obavezu jeste vezan za obelodanjivanje po
3 pravilu 68 od strane Tužilaštva. To obelodanjivanje Tužilaštvo je izvršilo i
4 obavljalo i obavlja, časni Sude, po kriterijumima koje je sâmo vezalo za slučaj
5 gospodina Miloševića, u maju mesecu prošle godine, dakle pre... pre punu godinu
6 dana.

7 Mi smo Vas upoznali, časni Sude, da nam je Tužilaštvo dostavilo ogromnu
8 količinu materijala po upravo tim kriterijumima. Radi se o preko 400.000 strana,
9 s tim što to nije bio selekcionisan materijal. Odbrana je preuzela na sebe
10 obavezu da pregleda taj materijal i to je i učinila, to smo Vam već saopštili. I
11 to obelodanjivanje od strane Tužilaštva išlo je kontinuirano do današnjeg dana,
12 do... odnosno, do ovog podneska.

13 Za razumevanje pozicije Odbrane vrlo je značajno ovo što ću sada reći,
14 časni Sude, a to je da je nakon selekcionisanja tog materijala koji nam je
15 Tužilaštvo dostavljalo po pravilu 68, i nakon što je Odbrana utvrdila šta u tom
16 materijalu postoji i šta je za nas bitno, Odbrana je kontinuirano, također,
17 upravo onim ritmom kojim je tekao proces selekcio... savladavanja tog
18 neselekcionisanog materijala, upućivala zahteve hrvatskoj Vladi za dostavu onih
19 materijala koje nam Tužilaštvo nije obelodanilo po pravilu 68, a koji su
20 suštinski, kao kriterijumi za obelodanjivanje, predloženi od samog Tužilaštva u
21 onoj listi u njihovom pismu koje sam Vam pomenuo, iz maja prošle godine.

22 Dakle, časni Sude, Odbrana je u četiri navrata, u avgustu prošle godine
23 - 20. avgusta, tačnije - 8. oktobra, 25. decembra i sada, krajem februara,
24 zatražila određeni broj značajnih, izuzetno značajnih dokumenata za pripremu
25 odbrane od hrvatske Vlade, ali nismo dobili nikakav odgovor. Međutim, iz
26 kontakata koje smo imali u međuvremenu, a sa ciljem i u pokušaju da

27

28

29

30

1 Tužilaštvo proba da nama pomogne u pribavljanju tog materijala, a radilo se o
2 sastanku šezdes... održanom po pravilu 65ter, u aprilu mesecu ove godine, Odbrana
3 je utvrdila da Tužilaštvo faktički ima u svom posedu određeni broj tih
4 materijala koji su za nas životno važni, ali da te materijale ne može da nam
5 dostavi, bilo zato što smatra da oni za nas nisu relevantni, bilo zato što
6 smatra da oni... da su neki od tih materijala nabavljeni na poverljivoj osnovi,
7 ili pak zbog toga što su neke istrage sa tim materijalima u toku, pa Tužilaštvo
8 smatra da bi obelodanjivanje takvih materijala prejudiciralo, dakle uticalo na
9 tok tih istraga.

10 Poslednji razlog koji je Tužilaštvo navelo za... kao razlog za
11 neobelodanjivanje tih materijala koje očigledno ima bio je izričit pismeni nalog
12 Tužilaštva da se radi o ogromnoj količini materijala koji je razbacan po
13 kolekcijama Tužilaštva, pa bi, prema pismu Tužilaštva, to predstavljalo
14 monumentalni zadatak za Tužilaštvo. Nijedan od ovih momenata koje je Tužilaštvo
15 navelo u svome pismu od 27. aprila ove godine, časni Sude, nije razlog, po
16 pravilima, da Tužilaštvo ne ispunjava svoju obavezu po pravilu 68. Ukoliko su
17 neki materijali bitniji za rad Tužilaštva u drugim predmetima, Tužilaštvo može
18 tražiti mere od Sudskog veća da bi obezbedilo ono što pravila predviđaju.

19 U svakom slučaju, još je jedan tu momenat bitan. Odbrana je u januaru
20 mesecu upozorila Tužilaštvo da svi materijali koji prate optužnice vezane za
21 trojicu hrvatskih generala, za generale Gotovinu, Markača i Čermaka, koji su
22 optuženi za hrvatski takozvani udruženi zločinački poduhvat sa ciljem prisilnog
23 proterivanja celokupnog srpskog stanovništva sa teritorija Krajine, a što je i
24
25
26
27
28
29
30

1 učinjeno vršenjem krivičnih dela koje je Tužilaštvo navelo po toj optužnici,
2 proterivanjem nekoliko desetina hiljada Srba - dakle, svi podržavajući
3 materijali za tu optužnicu, po prirodi stvari, a s obzirom da se odnose na
4 teritoriju Hrvatske, dakle na područje za... na kome deluje, po navodima
5 optužnice, gospodin Martić, i s obzirom da se odnose na period vremena u kome
6 deluje gospodin Martić, dakle svi ti materijali po mišljenju Odbrane jesu
7 apsolutno oslobađajući materijali po pravilu 68.

8 Tužilaštvo ne samo da u paragrafu 11 ove optužnice protiv generala
9 Gotovine, Markača i Čermaka govori da se radi o udruženom zločinačkom poduhvatu
10 u kome učestvuje i bivši predsednik Republike Hrvatske Franjo Tuđman i hrvatski
11 vrh, i ne samo da govori o... e... p... z... operaciji "Oluja" koja je zaista bila u
12 periodu od 4. avgusta pa - Tužilaštvo tvrdi - do polovine novembra, već
13 Tužilaštvo u paragrafima 50, 51 i 52 te iste optužnice, časni Sude, navodi da je
14 hrvatsko rukovodstvo planiralo od pre 1992. godine da područje pod zaštitom UN-
15 a, UNPA područja i ružičaste zone vezane za Vanceov /Vensov/ plan oružanim
16 akcijama zauzme, što je i ostvarilo. I Tužilaštvo u paragrafu 52 ove svoje
17 optužnice navodi da je to učinjeno operacijama "Miljevački plato" 1992.,
18 "Maslenica" 1993. u januaru, "Medački džep" u septembru 1993., operacijama
19 "Bljesak" u maju 1995., koja je direktno vezana za našu optužnicu, i operacijom
20 "Oluja".

21 Pri svemu tome, Tužilaštvo je podiglo još jednu optužnicu, protiv
22 Jadranka Prlića i drugih Hrvata iz Herceg-Bosne, gde njih tereti da su zajedno
23 sa kompletnim hrvatskim vrhom, uključujući i predsednika Republike Franju
24
25
26
27
28
29
30

1 Tuđmana, ministra odbrane Gojka Šuška, načelnika glavnog stožera Janka Bobetka,
2 i druge imenovane i neimenovane funkcionere, u cilu s... u cilju stvaranja Velike
3 Hrvatske, delovali u periodu od osam... od najmanje 18. novembra 1991., časni
4 Sude, do aprila 1994. ili posle toga.

5 Pored najboljih napora Odbrane da razume stav Tužilaštva da taj
6 materijal nije relevantan za Odbranu u smislu pravila 68, i uz sve poštovanje
7 s...stanovišta mojih kolega iz Tužilaštva, Odbrana nalazi da ono što se dešavalo
8 na teritoriji Hrvatske i na teritoriji Bosne u isto vreme, u istom periodu, samo
9 od drugih učesnika, a radi se o oružanim dejstvima koja se dešavaju u istom
10 periodu za koji se tereti gospodin Martić, da to može predstavljati i
11 oslobađajući materijal, shodno pravilu 68(A), i olakšavajući materijal, shodno
12 istom pravilu. Ali također, što je vrlo bitno za Odbranu, i onaj materijal koji
13 može da kompromituje tvrdnje Tužilaštva, osnovnu tvrdnju Tužilaštva u našem
14 slučaju, u slučaju gospodina Martića, da se radi o takozvanom srpskom udruženom
15 zločinačkom poduhvatu.

16 Odbrana zbog toga smatra da obelodanjivanje ovih materijala ne može biti
17 izbegnuto od strane Tužilaštva, i Tužilaštvo je prekršilo svoju obavezu.

18 I s obzirom da smo mi na... na... na ovo pitanje ukazivali već pre nekoliko
19 meseci, Odbrana smatra da Veće treba da naloži Tužilaštvu da dostavi sav
20 oslobađajući materijal po kriterijumima koje je sâm predložilo, a posebno
21 podržavajući materijal za ove dve grupe optužnica protiv Jadranka Prlića i one
22 trojice hrvatskih generala, Gotovine, Čermaka i Markača, jer to, časni Sude,
23 više nije neselekcionisan, nepretražen materijal. Radi se o materijalu koji

24
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

četvrtak, 20.05.2004.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 je... koji prati optužnice i koji podržava optužnice nakon što je Tužilaštvo
2 sprovelo istrage.

3 I samo ću još jednu rečenicu izgovoriti u ovom trenutku, časni Sude.
4 Tužilaštvo je saopštilo sredstvima informisanja da je dovršilo istrage protiv
5 gospodina Tuđmana... gospode Tuđmana i Izetbegovića. Oni se nalaze kao mogući
6 kriterijumi za dostavu... za obelodanjivanje oslobađajućeg materijala na listi
7 koju je nama, dakle tu... Odbrani, predložilo sâmo Tužilaštvo, ali mi ništa od tog
8 materijala nismo dobili. Zbog toga Vas molim, časni Sude, da uvažite moje
9 izvinjenje zbog preteranog trajanja ovog mog uvodnog dela izlaganja, ali je ono
10 trajalo toliko samo zbog potrebe Odbrane da Sud bude informisan sa /sic/
11 problemima sa kojima se Odbrana suočava.

12 Odgovor Odbrane na definitivni pretpretresni podnesak Tužilaštva dolazi
13 i trebalo bi da dođe u trenutku, časni Sude, kada Tužilaštvo posle devet godina
14 od momenta podizanja optužnice protiv gospodina Martića za bombardovanje
15 Zagreba, i godinu i po dana posle podizanja... posle izmenjene optužnice protiv
16 gospodina Martića za udruženi zločinački poduhvat, dakle kada Tužilaštvo sada u
17 maju daje svoj definitivni pretpretresni podnesak po pravilu 65ter(E). Ako
18 Odbrana ne raspolaže svim ovim materijalima, časni Sude - a ne raspolaže iz ovih
19 razloga koje sam Vam sada predočio - postavlja se pitanje kada i u kom roku
20 Odbrana može dobiti te materijale. Mi u tom smislu očekujemo nalog Suda, pa ćemo
21 onda obavestiti Sud u kom roku mi te materijale možemo predočiti i odgovoriti na
22 ovaj podnesak Suda onako kako to pravila predviđaju, na način koji će
23 predstavljati realnu pripremu za suđenje. Ako je Tužilaštvu trebalo ovoliko
24 vremena da ono pripremi svoj slučaj, sigurno je da je Odbrana sa svojim
25 resursima u teškoj poziciji i da bez pribavljanja ovih materijala jednostavno
26 svoj posao ne može obaviti, ne zbog svoje krivice nego zbog ovakve situacije
27 koja sada postoji u ovome slučaju.

28 Hvala Vam, časni Sude.

29

30

1 SUDAC MARTIN-CANIVELL: [simultani prijevod] Hvala, gospodine
2 Milovančeviću. Mislim da ste meni i optužbi sada iznijeli dosta problema, pa
3 hajde da to na neki način sredimo. Počnimo dakle, sa jednim, pa ćemo onda
4 riješiti i druge stvari korak po korak. Za ovaj trenutak možda bi bilo najbolje
5 da ostavimo po strani problem reklasifikacije predmeta. To je nešto o čemu ću
6 Vam još nešto kasnije reći. Glavni problem sa kojim smo sada suočeni je pitanje
7 kada će Vaš predraspravni podnesak biti spreman.

8 Vi ste spomenuli mnogo pitanja o kojima bih ja veoma želio čuti što i
9 kako će se izjasniti tužilac. Međutim, Vi morate imati na umu, morate biti
10 svjesni jedne činjenice na kojoj ja ovdje moram insistirati, a to je da je moj
11 zadatak ovdje da pokušam ovaj predmet i njegovu pripremu za suđenje učiniti
12 ekspeditivnim. Dakle, ovaj predmet sigurno nikada neće biti nepravičan, ali isto
13 tako mora biti veoma ekspeditivan. Ja mislim da ekspeditivnost također dotiče i
14 pitanje pravičnosti prema optuženom koji očekuje da mu suđenje počne i završi u
15 što je moguće kraćem roku.

16 Ja bih sada želio, prije nego što odlučimo se o tome koje je rješenje,
17 čuti što o svemu tome govori tužilac. Međutim, dozvolite mi da Vam kažem još
18 jednu stvar, a to je da Vi niste iskoristili mogućnost koja Vam stoji na
19 raspolaganju, a to je da od tužioca zatražite veliki broj dokumenata koji Vam
20 možda nisu dale hrvatske vlasti, ali možda ni ne treba da idete tamo budući da
21 Vam je optužba ponudila da dobijete neke od tih dokumenata.

22 Dopustite mi da Vas također podsjetim na odredbu iz pravila 67(C). Ta je
23 odredba sada drugačija. Ovo je pravilo prije reguliralo recipročno
24 objelodanjivanje. Naime, ranije je bilo da, ukoliko Vi zatražite neke materijale
25 od Optužbe, da onda morate i sve svoje materijale objelodaniti Optužbi.

26

27

28

29

30

1 Međutim, sada to više nije mjerodavno pravo. Situacija je drugačija, ta je
2 odredba sada ukinuta. Prema tome, sada ne trebate oklijevati, tražite od Optužbe
3 sve što Vam treba od dokumenata. I nemojte inzistirati, jer to uopće nije
4 potrebno, da te dokumente dobijete od hrvatske Vlade.

5 To je nešto što Vam kažem sada odmah na početku. Ja ću, naravno, se još
6 vratiti na tu temu kada čujem što Tužilaštvo ima za reći. Prema tome ovo je bio
7 samo početak.

8 A sada, lijepo bih molio Optužbu da nam kaže što oni misle o tome što je
9 rečeno, kakvo je njihovo mišljenje o vremenskom roku koji je predložen za
10 dostavljanje predraspravnog podneska.

11 GĐA UERTZ-RETZLAFF: [simultani prijevod] Časni Sude, odgovarajući na
12 Vaše pitanje željela bih da prvo utvrdimo šta točno Optužba sada očekuje.

13 PREVODITELJ: Ispravka prevodioca: što Obrana očekuje.

14 GĐA UERTZ-RETZLAFF: [simultani prijevod] Obrana bi sada trebala
15 dostaviti predraspravni podnesak. U predraspravnom podnesku trebalo bi u općim
16 crtama iznijeti prirodu obrane, zatim one stvari u predraspravnom podnesku
17 Obrane /?Optužbe/ koje smatra spornim i koje će osporavati, i dati razlog zašto
18 će se te stvari osporavati. U ovom trenutku od Obrane se ne očekuje da preda sve
19 detalje koji će im trebati tokom suđenja. Nema potrebe da se ulazi u detalje
20 dokaza, nema potrebe da se razgovara o detaljima događaja koji su se odigrali.
21 Sve što je u ovom trenutku potrebno je to da se dade, da se ocrta opća priroda
22 teza Obrane. A to se, ja mislim, može učiniti do prve polovice septembra, kao
23 što ste Vi predložili.

24 Naravno, Obrana treba imati sredstva za to, Obrana treba imati tim
25 Obrane dovoljno velik da se mogu obraditi dokumenti koje su oni dobili kako bi

26

27

28

29

30

1 to mogli barem pročitati i proučiti i u vezi njih zauzeti neki stav.

2 To je prva stvar koju sam željela reći.

3 Drugo, Obrana je rekla: "Mi nikako ne možemo predraspravni podnesak
4 Obrane dostaviti prije nego što dobijemo sve dodatne materijale koji se odnose
5 na akcije protivničkih snaga," dakle hrvatskih snaga i snaga bosanskih Hrvata.

6 Optužba je i u razgovorima i u pismenom obliku objasnila da to nije
7 relevantno. Ono što je relevantno je da se vidi koje su točno optužbe, za što se
8 točno tereti ovaj optuženi, a ne šta su radili Hrvati. To je jedno drugo
9 suđenje, to je jedan drugi predmet. To je predmet protiv gospodina Gotovine i
10 druge gospode koju je spomenuo zastupnik Obrane. Ovdje se radi o jednoj
11 fundamentalnoj grešci Obrane. Obrana smatra da činjenica da su hrvatske snage
12 negdje drugdje također počinile zločine, negdje drugdje i u neko drugo vrijeme,
13 da bi to moglo biti oslobađajuće za ovog optuženog. Ovaj optuženi tereti se za
14 etničko čišćenje na konkretnim lokacijama u konkretno vrijeme, a on nam sada
15 kaže: "Ja se mogu braniti samo kad dobijem materijale koji se odnose na akcije
16 hrvatskih snaga godine 1993. i 1995.," a to je sasvim nepovezano sa optužbama iz
17 optužnice kojom se mi bavimo u ovom predmetu, i mi to želimo naglasiti. Mi smo
18 pogledali te druge materijale ovih drugih susjednih predmeta, i mi smo dostavili
19 izvjesnu količinu materijala po pravilu 68, međutim, to je jedna ograničena
20 količina zato jer mi ne smatramo, nije naš stav da sve ono što su počinitelji
21 učinili tokom operacije "Bljesak" ili operacije "Oluja" na bilo koji način
22 oslobađa krivice ovog optuženog. Zato mi ne predajemo te materijale, i mi to
23 niti ne trebamo raditi u skladu sa pravilnikom. Zato mi ne pretražujemo naše
24 baze podataka tražeći irelevantne materijale.

25

26

27

28

29

30

1 Možda će moj kolega, gospodin McKeon želeći nešto još dodati u vezi ove
2 teme.

3 Još jedna stvar... Dakle, ne, to su uglavnom dvije stvari koje sam ja
4 željela reći. Ono što se sada od njih traži oni mogu obaviti unutar roka,
5 naravno kada budu imali sredstva i da plate za tim Obrane, i kada budu imali tim
6 Obrane. To je, pak, jedno zasebno pitanje koje se također nalazi na dnevnom
7 redu. Ja ću još kasnije reći nešto u vezi s tim pitanjem.

8 SUDAC MARTIN-CANIVELL: [simultani prijevod] Da li Vi želite nešto reći u
9 ovom času?

10 G. McKEON: [simultani prijevod] Želio bih reći, kad dođemo do te teme,
11 nešto o dostavi materijala od strane hrvatske Vlade.

12 SUDAC MARTIN-CANIVELL: [simultani prijevod] Ja mislim da je sada upravo
13 pogodan trenutak za to.

14 G. McKEON: [simultani prijevod] Ja bih želio reći još jednu stvar. Želio
15 bih se nadovezati na riječi gospođe Uertz-Retzlaff. Obrana sada na raspolaganju
16 ima naš program za elektronsko objelodanjivanje dokumenata. Taj program koji na
17 engleskom zovemo *electronic disclosure suite* ima ogromnu količinu materijala. Do
18 kraja godine ta će se količina materijala još povećati. Sav se taj materijal
19 može lako pretraživati putem interneta, i to stoji na raspolaganju Obrani. Prema
20 tome, koliko sam ja shvatio sistem, osim onih dokumenata koje je Optužba
21 objelodanila Obrani, Obrana još uvijek može pretraživati sav materijal koji se
22 nalazi unutar tog elektronskog sistema objelodanjivanja, tako da oni mogu raditi
23 svoje vlastite pretrage i tražiti materijale za koje oni smatraju da su
24 relevantni. Prema tome, postoji mogućnost da se svi ti dokumenti pronađu putem

25

26

27

28

29

30

1 našeg elektronskog programa objelodanjivanja.

2 SUDAC MARTIN-CANIVELL: [simultani prijevod] Izvolite sjesti.

3 Zanima me da mi još jednu stvar kažete, bilo tko od vas dvoje u Optužbi.
4 Ako sam dobro shvatio, zastupnik Obrane sugerira da vi niste ispunili svoju
5 obavezu objelodanjivanja i njima to treba. Je li to točno, ili oni kažu da vi
6 niste objelodanili sve ili da niste objelodanili prave dokumente, kako vi
7 odgovarate na tu tvrdnju Obrane?

8 GĐA UERTZ-RETZLAFF: [simultani prijevod] Časni Sude, prema našoj
9 evidenciji, mi smo ispunili našu obavezu. Mi smo izvršili pretrage baze podataka
10 po pravilu 68, i sve što je do ovog trenutka pronađeno u tim pretragama je
11 objelodanjeno. Međutim, postoji jedno fundamentalno neslaganje između dviju
12 strana. Obrana smatra da sve što su Hrvati učinili, na bilo kojem mjestu i u
13 bilo kojem trenutku jest relevantno za njihov predmet. To bi predstavljalo jednu
14 ogromnu količinu dokumentacije i mi kažemo da ta dokumentacija nije relevantna.
15 Činjenica da optužba tereti hrvatske snage za zajednički zločinački poduhvat u
16 izvjesnom vremenskom periodu, to ne znači ništa za ovog optuženog. To je stvar
17 koja će se raspravljati na drugom suđenju, a ne ovdje.

18 SUDAC MARTIN-CANIVELL: [simultani prijevod] Hvala.

19 Izvolite?

20 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude. Što se tiče navoda moje poštovane
21 kolegice iz Tužilaštva gospođe Uertz-Retzlaff o tome šta je sadržaj... šta je
22 sadržaj definitivno odgovora Odbrane na pretpretresni podnesak Tužilaštva,
23 naravno da se u tom pogledu slažem, tu nema ništa sporno. U pravilu 65ter(F)
24 jasno piše šta Odbrana u tom podnesku mora da učini.

25

26

27

28

29

30

1 Ono što je bitno jeste da se Odbrana i Optužba ne slažu u pogledu jedne stvari
2 koju Tužilaštvo smatra fundamentalnom greškom Odbrane, a naime da Odbrana polazi
3 od stava da sve što su... sve što je hrvatska strana ili bilo koja druga strana
4 učinila od zločina, oslobađa gospodina Martića.

5 Takvo stanovište Odbrana nije zauzela nijednog trenutka, časni Sude.
6 Ovde se radi o neš...čem sasvim drugom.

7 Sâmo Tužilaštvo u svom pretpretresnom podnesku izričito navodi da
8 incidenti za koje su, tako u... doslovno stoji u njihovom pretpretresnom podnesku,
9 za koje se tereti gospodin Martić, a to su Škabrnja, Bruška, Nadin, Saborsko,
10 Poljana, Lipovača, Baćin i druga mesta pobrojana u optužnici, dakle da ti
11 incidenti ne spadaju u sve incidente za koje se tereti gospodin Martić, da su to
12 samo najtipičniji primeri, da su to samo neki od tih incidenata. Optužba, časni
13 Sude, ne tereti gospodina Martića za izvršenje bilo kog krivičnog dela
14 neposredno, da ga je lično izvršio. Odgovornost gospodina Martića po optužnici
15 je formulisana kao učešće u udruženom zločinačkom poduhvatu. I da bi se shvatilo
16 i utvrdilo i proverilo da li taj poduhvat postoji ili ne, mi moramo proveriti,
17 časni Sude, šta se to dešavalo na tom terenu, na terenu Hrvatske i na terenu
18 Bosne i Hercegovine u tim ratnim godinama.

19 I ne radi se o tome da se ove optužnice koje sam pomenuo, protiv
20 generala Gotovine, Markača i Čermaka, i protiv ovih drugih lica iz... Jadranka
21 Prlića i ostalih iz Herceg-Bosne, da se radi samo o 1995. godini. Radi se o
22 tome, časni Sude, da Tužilaštvo tvrdi da na istoj teritoriji za koju optužuje
23 gospodina Martića, dakle na delovima Hrvatske, na velikim delovima Hrvatske i na
24 velikim delovima Bosne i Hercegovine istovremeno, dakle u istom periodu vremena
25 za koji odgovara gospodin Martić, pojavljuje neko drugo delovanje sa potpuno
26 drugim, suprotnim ciljevima, koje je rezultiralo zločin. Ja ne govorim o
27 zločinima, ja govorim o tvrdnji Tužilaštva iz tih drugih optužnica da se radi o
28 hrvatskom udruženom... takozvanom hrvatskom udruženom zločinačkom poduhvatu,
29
30

1 znači, nekom drugom zločinačkom poduhvatu. I ja ne pristajem, kao branilac
2 gospodina Martića, na tvrdnju Tužilaštva, odnosno nastojaću da je oborim, da
3 pokažem da stvari stoje drugačije, da se radi o udruženom zločinačkom poduhvatu
4 i da postoji udruženi zločinački poduhvat u kome učestvuje gospodin Martić.

5 To je, oprostite Sude, ne upuštam se u meritum, to je dakle... to je posao
6 Odbrane. Ali da bi se utvrdilo šta se dešava na jednom... na jednoj teritoriji u
7 određenom periodu vremena, moramo imati sve činjenice... imati sve činjenice. O
8 tome se radi. Hvala Vam.

9 SUDAC MARTIN-CANIVELL: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću,
10 dozvolite mi da Vam nešto kažem na samom početku. Mi sada ovdje ne raspravljamo
11 o meritumu predmeta, time ćemo se baviti kasnije kada započne sâmo suđenje, onda
12 će sve ovo o čemu Vi govorite biti relevantno. Molim Vas da sada ne smetnete s
13 uma da smo se sada ovdje našli samo zato da Vi sad u ovom trenutku morate samo
14 reći s kojim se navodima Optužbe slažete, a sa kojima ne, i zašto. To je svrha
15 Vašeg predraspravnog podneska, jer to će onda nama omogućiti da održimo
16 predraspravnu konferenciju i započnemo sa suđenjem, i onda ćemo iznositi teze o
17 meritumu, ne sada. I ja bih Vam isto tako rekao još jednu stvar. Vi jako
18 insistirate na sudjelovanju Vašeg klijenta u zajedničkom zločinačkom poduhvatu,
19 ali nije na Vama da to dokazujete, to treba dokazati Optužba. Ukoliko Optužba to
20 ne dokaže van svake razumne sumnje, Vi se nećete morati jako truditi u tom
21 smjeru.

22 Prema tome, hajde da se sada vratimo na aspekte o kojima danas treba
23 razgovarati kako bismo pokušali ovaj predmet ekspeditivno pripremiti za suđenje.

24 Prvo, Vi pokušavate insistirati na tome da od hrvatskih vlasti tražite
25 mnogo dokumenata.

26

27

28

29

30

1 Ako mi dopustite da Vam to kažem, to neće biti od mnogo koristi osim ukoliko ih
2 ne pokušate dobiti iz drugih izvora. Jedan izvor koji Vam je u više navrata
3 preporučan je Tužilaštvo ovoga Suda koje Vam može dati neke od dokumenata koje
4 Vi, po svemu sudeći, tražite od hrvatskih vlasti. To je jedna stvar.

5 Drugo, pokušajte utvrditi koji su aspekti predmeta apsolutno nužni za
6 Vaš predmet, za Vaše teze, za Vašeg klijenta, i pokušajte se ograničiti na to.
7 Nemojte si sada uzimati previše posla koji treba obaviti jer Vi sada dobivate
8 jako mnogo dokumenata, a mnogi od tih dokumenata nisu relevantni za Vašu
9 poziciju i Vijeće ih neće uzeti u razmatranje kada bude vijećalo u ovom
10 predmetu. To je jedna važna stvar.

11 Drugo, čini mi se da je Optužba dovršila svoje objelodanjivanje. U
12 slučaju da se u međuvremenu pojave neki novi dokumenti Vi ćete o njima biti
13 obaviješteni. Prema tome, nemojte stvari toliko komplicirati. Pokušajte olakšati
14 situaciju, jer će to biti i Vama od koristi, a olakšat će i rad ovoga Vijeća.

15 Još jedna stvar koju bih želio spomenuti je sporazum o utvrđenim
16 činjenicama. Vi ste poslali Vaš odgovor o nekim činjenicama koje Vam je
17 podastirala Optužba, i ja ne mogu shvatiti zašto se Vi ne možete složiti sa
18 nekim od tih predloženih činjenica; na primjer broj 10. U prijedlogu za
19 sporazumno utvrđene činjenice koji Vam je poslat još prije godinu dana, 05. maja
20 2003., to Vam je poslala Optužba.

21 Uzmimo, na primjer, neke od ovih stvari, čisto slučajno: 21. decembra
22 1990. Srbi u Kninu objavili su formiranje Srpske Autonomne Oblasti Krajine i

23
24
25
26
27
28
29
30

1 proglasili nezavisnost od Hrvatske. Zašto se s time niste složili? To nije nešto
2 što bi ugrozilo Vašeg klijenta ili s čime bi se bilo jako teško složiti. To je,
3 evo, tek jedan primjer nečega što bi se moglo učiniti kako bi se smanjila
4 količina posla, kako bi se umanjilo breme na Vašim plećima. Jer, ukoliko ne
5 budete prihvatili ovakav način rada, Vaš će rad postati apsolutno nepodnošljiv.
6 Molim Vas lijepo da se pokušavate ograničiti na ono što je zaista interesantno i
7 važno. Naravno, ja ne želim ograničiti Vašu slobodu da djelujete na način na
8 koji smatrate da trebate raditi, međutim, molim Vas da budete malo koncizniji i
9 da nam date mogućnost da dobijemo predraspravni podnesak u roku od četiri
10 mjeseca. Rekli ste da niste dobili obavijest o predraspravnom podnesku Optužbe
11 sve do 14. maja. Pa, u redu, hajde da onda utvrdimo rok od točno četiri mjeseca,
12 hajde da onda Vaš predraspravni podnesak dođe do nas najkasnije 15. septembra.

13 Ja smatram, ukoliko budete iskoristili neke od ovih načina djelovanja da
14 ćete vašu količinu posla u velikoj mjeri smanjiti i da ćete uspjeti dostaviti
15 podnesak do tada.

16 Još jedna stvar koju ste Vi spomenuli u Vašem zahtjevu za
17 reklasifikaciju predmeta u kategoriju 3, mi smo o tome dobili neke informacije i
18 najviše što ja u ovom trenutku mogu reći je da će Vam Vijeće relativno skoro
19 odgovoriti, poslati odgovor na Vaš zahtjev. Najvjerojatnije će to, ja mislim,
20 biti pozitivan odgovor. Mislim da će Vaš zahtjev biti prihvaćen. Ja znam da ovo
21 jest kompliciran predmet, ali ne u tolikoj mjeri da bi ga trebalo povisiti u
22 treću kategoriju, no na to ćemo Vam odgovoriti kasnije.

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

četvrtak, 20.05.2004.

Predmet br. IT-95-11-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Dakle, ja bih još jednom želio insistirati na stvarima koje sam već
2 spomenuo. Vi morate dostaviti Vaš predraspravni podnesak do datuma koji sam Vam
3 dao, datuma kojeg sam maločas pomenuo. Vidjeli ste da je tužilac to već učinio u
4 daleko kraćem periodu, tako da Vas lijepo molim da pokušate ispoštovati rok koji
5 sam Vam dao. Moj je zadatak ovdje da osiguram da obje strane, i Optužba i
6 Obrana, skrate vrijeme koje je potrebno za obavljanje svojih poslova.

7 Osim toga, Vi uvijek možete stupiti u kontakt sa mnom i ukoliko budete
8 imali nekih problema. Ukoliko prihvatite da dobijete četiri mjeseca za Vaš
9 predraspravni podnesak ja smatram da će Vam to biti dovoljno.

10 A sada, ima li nekih drugih stvari koje želite spomenuti u ovom
11 trenutku?

12 GĐA UERTZ-RETZLAFF: [simultani prijevod] Časni Sude, prema rasporedu
13 vidim da se od nas traži da odgovorimo na podnesak Odbrane u vezi sa zahtjevom
14 da se podigne kategorija ovog predmeta.

15 Nije na nama, na Sekretarijatu je da to uradi, da klasifikuje ovaj
16 predmet. Ono što mi možemo da kažemo, to je složen predmet koji pokriva događaje
17 u Hrvatskoj i u Bosni u jednom dužem vremenskom periodu, ali nije sve u vezi sa
18 ratom i riječ je o prilično ograničenoj teritoriji kojom se bavimo. Međutim, bez
19 obzira na to, to je složen predmet, to su komplicirana pravna pitanja u vezi sa
20 komandnom odgovornošću i krivičnom odgovornošću drugih članova udruženog

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 zločinačkog poduhvata, i to jesu komplikovana pitanja. Prema tome, može se reći
2 da to jeste jedan komplikovan predmet na kome je potrebno mnogo raditi.

3 SUDAC MARTIN-CANIVELL: [simultani prijevod] Dakle, Vi smatrate da taj
4 predmet može da se podigne na nivo kategorije 3?

5 GĐA UERTZ-RETZLAFF: [simultani prijevod] Pa, nije na nama da kažemo šta
6 čini predmet kategorije 3, ili kakva je razlika između kategorije 2 ili 3. To mi
7 ne možemo reći, to sekretar može da kaže, on je taj koji daje mišljenje. Mi
8 možemo jedino da kažemo da to jeste jedan složen predmet i on svakako spada u
9 kategoriju predmeta više kategorije. Ne može se porediti sa predmetom Milošević,
10 ali svakako jeste u kategoriji predmeta koji se odnose na generale i druge
11 lokalne rukovodioce.

12 SUDAC MARTIN-CANIVELL: [simultani prijevod] Hvala Vam lijepo. Da li ima
13 nešto drugo što želite da pokrenete u ovom trenutku, gospodine Milovančević?
14 Nešto što smatrate da bi moglo da se riješi u ovom trenutku?

15 G. MILOVANČEVIĆ: Ja sam potpuno pravilno razumeo Vašu sugestiju, časni
16 Sude, u pogledu moje procesne pozicije u ovom trenutku i da je neo... i da nije
17 moguće ulaziti u meritum, i u tom pogledu to je nešto što ja u svakom trenutku
18 imam u vidu i što ću i ubuduće imati u vidu. Želeo sam samo da kažem nešto da se
19 ne bi stekao pogrešan utisak o tome kako je tekla saradnja između strana vezana
20 na usaglašavanju tačaka.

21 Vi ste, časni Sude, pomenuli... izabrali ste jednu tačku iz predloženih
22 tačaka od strane Tužilaštva, tačku broj 10. Pitali ste me zašto mi ne možemo da
23 prihvatimo to što je Tužilaštvo ponudilo, i ja ću Vam odgovoriti, časni Sude,

24

25

26

27

28

29

30

1 da smo mi dali odgovor koji apsolutno je bio baziran na odredbama statuta onog
2 akta, normativnog akta kojim je... koji je donet tom prilikom. Za razliku od
3 Tužilaštva, ja sad neću komentarisati sadržaj tog akta... tog akta da se ne bih
4 upuštao u meritum, ali za razliku od Tužilaštva mi smo, časni Sude, doslovno
5 citirali tekst odluke kojem se predviđa srpska autonomija u okviru Hrvatske, i
6 to za mene kao branioca znači nešto drugo od proglašenja nezavisnosti od
7 Hrvatske. E sada, da li to i šta znači, to je opet stvar ovog postupka, a mi smo
8 tu... tome pitanju pristupili sa dobrom voljom i dobrom namerom i nastojali smo da
9 budemo maksimalno precizni. I imali smo tu jedan problem, časni Sude, da mi
10 ponudimo neke stvari na prihvatanje, koje se tiču, na primer, Vanceovog plana,
11 ili operacije "Oluja", i da Tužilaštvo odbije naš tekst koji smo mi njima
12 ponudili kao naš odgovor, a da posle toga upravo taj tekst koji smo mi njima
13 ponudili, mi nađemo sad u ovim hrvatskim optužnicama kao tekst Tužilaštva.

14 E sada, to su različiti pristupi nekim činjeničnim i pravnim pitanjima.
15 Pri tome ja molim časni Sud samo da ima u vidu da mi sve te činjeni... sva ta
16 činjenična i pravna pitanja smatramo izuzetno važnim, i ona upravo definišu
17 postojanje ili nepostojanje nečega što Tužilaštvo tvrdi da postoji i učešće
18 optuženog u tome. I mi smo prema tim pitanjima krajnje delikatni i nastojimo
19 svaki put, i to smo u našem podnesku činili, da citiramo doslovno dokumente koje
20 Tužilaštvo pominje, ali ih sad Tužilaštvo interpretira. Za razliku od
21 Tužilaštva, mi smo ta dokumenta citirali, stavljali pod znak navoda. Tužilaštvo
22 to nije prihvatilo, masu takvih naših odgovora nije prihvatilo. Čak ih je
23 stavilo van diskusije, obrisalo ih je kao tačke koje je moguće usaglasiti.

24 To je samo jedna kratka napomena da iz ovoga što je do sada rečeno se ne
25 bi stekao jedan pogrešan utisak o radu i odnosu Odbrane prema tom pitanju. Naša
26 je namera da pomognemo optuženom i u tom poslu da maksimalno pomognemo i Sudskom
27 veću i kolegama iz Tužilaštva.

28 I samo bih još jednu stvar rekao. Pitali ste me da li imam još nešto da
29 kažem. Jednostavno, ja sam zahvalan kolegici iz Tužilaštva, to sam shvatio kao

30

1 podršku zahtevu Odbrane da se ovo pitanje nivoa predmeta reši na jedan pozitivan
2 način po Odbranu. Ja sam zahvalan na razumevanju i mi se tu slažemo. Ovde se
3 radi o komplikovanom činjeničnom i pravnom pitanju i ono se izražava, između
4 ostalog, i u činjenici da je, na primer, Odbrana u januaru, na dan same statusne
5 konferencije, primila 21.000 strana novog materijala, da smo sada uz ovaj
6 pretpretresni podnesak za koji ste nam odredili rok 15. septembar, časni Sude,
7 primili 14.000 novih strana materijala koje moramo da pređemo. Mi još nismo
8 savladali ovaj januarski materijal, ali se radi o predmetu takvog nivoa i takvog
9 obima i takve složenosti, da je to jednostavno nešto što je prirodno vezano za
10 kompleksnost samog predmeta.

11 Ja samo nastojim da predočim Sudskom veću problem sa kojim se mi kao
12 Odbrana suočavamo i sa našim nastojanjem da pomognemo optuženom na onaj način
13 koji za njega smatramo najboljim.

14 Tužilaštvo nam je - još samo jednu rečenicu dopustite, časni Sude, dosta
15 smo se zadržali - Tužilaštvo je pomenulo da po ovim optužnicama u pogledu
16 obelodanjivanja materijala on čak nije imalo ni potrebe da pretražuje materijal,
17 i opet Vam kažem i naglašavam, mislimo da je to za Odbranu bitno, da tu postoje
18 mnogi materijali koji su, upravo s obzirom na prirodu optuženja, od kvalifika...
19 pojavljuju se kao kvalifikatorni elementi, kao suštinski materijali za poziciju
20 optuženog, i zbog toga smo na njima insistirali, a nikako ne sa ciljem da
21 eventualno prebacujemo krivicu na tužilačku stranu ili da izbegavamo naše
22 obaveze, ili da odmažemo Sudu; naprotiv. Odbrana će sa resursima koji joj bidu...
23 budu dodeljeni i sa ovim materijalima koje sada ima, pošto ih prouči, nastojati
24 da ispuni svoj zadatak koji Veće od nje očekuje.

25 Ali bih još jednom, uz sve poštovanje i Vašeg napora da pomognete i
26 Tužilaštvu i Odbrani, naglasio da se ovde pitanje obelodanjivanja pokazuje kao
27 suštinsko pitanje za dalju pripremu predmeta od strane Odbrane.

28 Hvala Vam lepo.

29 SUDAC MARTIN-CANIVELL: [simultani prijevod] Hvala još jednom, gospodine
30 Milovančević. Ja sam siguran, i drago mi je što sam čuo da ste i Vi to rekli, da

1 ćete Vi to nastaviti raditi s punim povjerenjem i to je vrlo važno jer Vi ne
2 treba da očekujete da će Tužilaštvo poduzeti bilo kakve prljave trikove u odnosu
3 na Vas ili Vašeg klijenta. I jako sam sretan što Vi imate isti stav, i mislim da
4 mogu potpuno da vjerujem i Vama, da ćete Vi raditi *bona fide*, da se možemo
5 osloniti na Vaš stav u ovom predmetu.

6 I još jednom kažem, pridržavajte se vremenskih rokova i nemojte
7 oklijevati da nam se obratite kad god smatrate da je neophodno da dobijete neku
8 dodatnu pomoć. I kad je to u pitanju, ja sam Vam potpuno na raspolaganju, to je
9 također moj zadatak.

10 A ako nema ništa drugo da se pokrene u ovom trenutku, ja sada želim da
11 se obratim gospodinu Martiću. I da Vas pitam, kako se osjećate? Da li ima
12 potrebe da nam skrenete pažnju na bilo kakav problem u vezi... Vama se obraćam,
13 gospodine Martić. Da li imate bilo kakvih problema, zdravstvenih problema kada
14 je riječ o fizičkom ili psihičkom stanju, da li želite da pokrenete bilo kakav
15 problem pred ovim Vijećem?

16 OPTUŽENIK: Gospodine sudija, hvala. Ja sam dobro. Što se tiče uslova
17 boravka ovdje, nemam primjedbe. Jedino, ako dozvolite, dvije rečenice oko
18 odbrane. Rekao bih da sam ja izuzetno zadovoljan sa radom mog branioca, ali bi
19 od... na Vas apelovao, kao neutralnu stranu, da zaista utičete da ja, koliko-
20 toliko imam ravnopravnu Odbranu sa Tužilaštvom, jer ovdje ja, iz ovog ugla, mogu
21 da primijetim mnogo nekorektnosti i u jednom momentu mi se tužioc */sic/* učinio
22 da vidim advokata Hrvatske, a ne tužioca. Ne znam sad šta da kažem.

23 Samo toliko, da se omogući mom braniocu da... da me u pravom smislu na
24 adekvatan za... i kvalitetno zastupa. Do sada, imali smo mnogo prepreke. Evo, i
25 zadnji put sam Vam rekao, mog pravnog savetnika u timu ni ovaj... nisu ni zadnji

26

27

28

29

30

1 put pustili da dođe kod mene, evo to se /nerazgovijetno/ opet ponovilo i ovaj... i
2 ovog puta. Čovjek je ovdje dva dana, jednostavno mu ne daju da dođe da ga vidim.
3 A ima toga sigurno što i on može da bude od koristi.

4 To je jedan od banalnih primjera. A inače, što se mene tiče, vjerujte ja
5 jedva čekam suđenje. Osjećam se nevin. Ali omogućite da se kvalitetno branim. To
6 samo možete Vi. Eto toliko. Hvala.

7 SUDAC MARTIN-CANIVELL: [simultani prijevod] Mogu da Vas uvjerim da će
8 ovo Vijeće biti neutralno i da će se pobrinuti da Vaša Odbrana bude na potpuno
9 istom nivou, ima iste resurse kao i Tužilaštvo. Ali želim da Vam postavim još
10 jedno pitanje. Je li imate problema da se sastajete sa svojim advokatima i da li
11 su Vam na raspolaganju sve, svi resursi da biste mogli da pripremite svoju
12 odbranu?

13 OPTUŽENIK: Pa maloprije sam Vam rekao... rekô konkretno. Recimo, evo i
14 sada, mi smo tražili više vremena da radimo ovdje jer to mi mnogo znači da
15 radimo zajedno i nije naravno dobio potreban broj časova ovdje, ne znam, gužva
16 il' šta je u pitanju, a pravnom savjetniku nisu dozvolili ni da uđe. Šta je tu
17 problem?

18 SUDAC MARTIN-CANIVELL: [simultani prijevod] Hoćete da kažete da nema
19 dovoljno vremena da se Vi konsultujete sa Vašim advokatima o Vašem predmetu i o
20 svim pitanjima za koje smatrate da je potrebno da se konsultujete? Hoćete da
21 kažete da u pritvorskoj jedinici nemate dovoljno vremena da se konsultujete sa
22 Vašim advokatima?

23 OPTUŽENIK: A problem je vjerovatno što nas mnogo ima u pritvorskoj
24 jedinici i ne možemo dobiti prostorije za rad, pa nam se skraćuje vreme.

25

26

27

28

29

30

1 Mi bismo htjeli, naravno, imamo mnogo toga da radimo, ali nam se skraćuje jer
2 nema... jednostavno nema prostoriya za rad.

3 SUDAC MARTIN-CANIVELL: [simultani prijevod] Jeste li tražili dodatno
4 vrijeme u pritvorskoj jedinici ili niste to ni tražili? Recite nam tačno šta se
5 desilo i šta biste Vi tačno željeli da se uradi?

6 OPTUŽENIK: Ha, sad smo zakomplicirali cijelu situaciju, izgleda. Moj
7 advokat tražio je, naravno, više vremena da radimo zajedno. Nije mogao da dobije
8 da radimo iz razloga što je gužva, što je mnogo posjeta, i ne možemo dobiti
9 prostoriye, nemamo gdje da radimo. To je razlog. Mislim, ne... ne bih ja sad od
10 toga pravio neku nauku.

11 SUDAC MARTIN-CANIVELL: [simultani prijevod] Čak i ako je pretrpana
12 pritvorska jedinica, kako Vi to kažete, pretpostavljam da postoje mjesta gdje je
13 predviđeno da mogu da se konsultuju advokati i optuženi, i Vi morate da tražite
14 da Vam se osigura to potrebno vrijeme, a ja ću se pobrinuti da Vi dobijete to
15 vrijeme jer Vama je to vrijeme potrebno i Vi zaslužujete sve vrijeme koje Vam je
16 potrebno. Naravno da sada govorimo o jednom normalnom ponašanju i ja računam na
17 Vas da će to uvijek biti u granicama tog normalnog ponašanja.

18 Čini mi se da ćemo održati još jednu statusnu konferenciju, najkasnije
19 za 120 dana od danas, a u tom periodu očekujem - Vi možete sjesti, izvolite -
20 očekujem da će biti spreman pretpretresni podnesak. I ako nema ništa drugo o
21 čemu bismo trebali raspravljati ovdje danas, mislim da smo završili sa

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 statusnom konferencijom. A ne. Izvolite, gospodine Milovančević.

2 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, vezano za ovu napomenu koju je dao
3 optuženi, moj klijent gospodin Martić, u vezi sa vremenom za posetu u
4 pritvorskoj jedinici, zaista tu ima tehničkih problema jer mnogo ljudi ima u
5 pritvoru i jednostavno nema dovoljno vremena, nema dovoljno prostora, nema
6 dovoljno prostorija u kome bi advokati mogli da rade sa optuženim, ali to nije
7 sada pritužba. Ja govorim zbog nečeg drugog. S obzirom na obim ovog podneska
8 koji je Tužilaštvo uputilo Odbrani, i s obzirom da je taj podnesak u obimu od
9 390 i nešto strana, a vreme koje je moguće provesti u pritvorskoj jedinici se
10 svodi na dva-tri, eventualno četiri sata, molio bih i da Sekretarijat omogući u
11 što kraćem roku prevod ovog podneska Tužilaštva na maternji jezik optuženog,
12 kako bi on po prvi put mogao da bude upoznat sa kompletnim sadržajem optužbi
13 koje mu se stavljaju na teret i sa onim dokazima koje Tužilaštvo želi da izvede,
14 jer objektivno, mnogo vremena treba, mnogo vremena bi bilo potrebno da ja kao
15 branilac njemu prevedem taj materijal, koji on inače ne razume, a pri svemu tome
16 ne bih, kao branilac, želeo ni da ga dovodim u poziciju da njegovo shvatanje
17 stvari zavisi od mog prevoda. Ipak je to posao za stručne službe.

18 Hvala Vam lepo, samo sam to hteo da kažem.

19 SUDAC MARTIN-CANIVELL: [simultani prijevod] Vidjet ćemo o čemu je riječ
20 i hvala Vam što ste mi skrenuli pažnju na to.

21 Ovim je završena statusna konferencija.

22 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.

23 ... Statusna konferencija

24 završena u 16.18h.

25

26

27

28

29

30